

## DE HOOGENBERG



Misschien kent u ook het prachtige aquarellenboek "Boerderijen in Zuid-Holland" van J. Verheul Dzn. (uitgegeven in 1989). Hierin komt ook een aquarel voor van De Hoogenberg, de mooie boerderij aan de Achterambachtseweg. Het schilderij is van 1931. Zo moet de boerderij er bijna 90 jaar geleden hebben uitgezien. Ogenschijnlijk verschilt deze nauwelijks van de huidige situatie. Het dienstmeisje (of is het de boerin?) in haar boerendrucht trekt direct de aandacht. Ze draagt op dat moment geen krullenmuts, karakteristiek voor de vroegere klederdracht in deze streek. Aannemelijk is dat ze in werkkleding is. Helaas is het de enige Ambachtse boerderij, die in het boek voorkomt.

De eeuwenoude hofstede De Hoogenberg, Achterambachtseweg 12, is een van de oudste en bekendste boerderijen in ons dorp. De muurankers geven het jaar 1718 aan. Met dit jaartal wordt een grote verbouwing aangeduid die toen heeft plaats gehad. De boerderij is echter van veel oudere datum.

Zowel het rechter gedeelte op de foto (Achterambachtseweg 12) als het half zichtbare linker gedeelte (Achterambachtseweg 12a), staan op de Rijksmonumentenlijst. Het rechter gedeelte met het wolfsdak en de puntgevel staat geregistreerd als een boerderij. Achter de kleine raampjes bevond zich de stal. Het aparte monument, links, staat geregistreerd als een houten zomerhuis. Aanvankelijk kwam de hoeve eind jaren zestig niet op de concept-monumentenlijst van de Rijksoverheid voor. Op aandringen van de Ambachtse gemeenteraad heeft de toenmalige Minister van Cultuur c.s. het pand in 1970 alsnog op de Rijksmonumentenlijst geplaatst. Dat gebeurde toen gelijktijdig met het gebouw van het Historisch Genootschap aan de Dorpsstraat, dat binnenkort gerestaureerd wordt. In beide gevallen beriep de gemeente zich op een boek uit 1915, waarin de bijzondere monumentale waarde van beide objecten werd beschreven.

Bij het voorbij rijden valt de verhoogde ligging op. De hofstede ligt op een zgn. hil, een heuveltje, zoals er meerdere langs de Achterambachtseweg vallen te ontdekken. Die verhoogde ligging wijst er ook op dat we van doen hebben met een oude hofstede.

De oudste sporen van bewoning moeten vóór het jaar 1400 worden gedateerd. Generaties heeft er een familie Van (der) Giessen Lodewijcksz gewoond. De familie beschikte over een familiewapen, veel lijkend op het huidige gemeentewapen van Zwijndrecht. Dit familiewapen is terug te vinden in een door deze familie in 1668 geschonken glas-in-loodraam in onze oude Dorpskerk. In het bekende boek 'Steeën van Ambacht' vermelden de schrijvers de verschillende bewoners van de hofstede. Het valt op dat veel hoofdbewoners vroeger belangrijke bestuurlijke functies in de regio bekleed hebben, zoals schout van Sandelingen-Ambacht en Heerjansdam, Heemraad van de polder Hendrik-Ido-Ambacht en landpoorter van Dordrecht.

Meerdere lezers zullen zich wellicht nog kunnen herinneren dat de grote schuur, rechts, een aantal jaren geleden tijdens een storm vrijwel geheel is ingestort. Daarna is die op ambachtelijke wijze herbouwd. Ook de woning is kort daarop gerestaureerd. De boerderij draagt met enkele andere boeren hofsteden bij aan de landschappelijke kwaliteit van de Achterambachtseweg.

Als u wilt reageren kunt u contact opnemen met ondergetekende. 06-22130438 of [hiaverhoeven@klijksafe.nl](mailto:hiaverhoeven@klijksafe.nl)

**Historisch Genootschap Hendrik-Ido-Ambacht**  
*Arie Verhoeven*